

ถึงแผนประมงล้างใบเหลืองอียู

เมื่อวันที่ 28 ก.ย. ที่ห้องประชุมชั้น 2 อาคารสถาบัน 3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยทรัพยากรทางน้ำ จัดประชุมวิชาการเรื่อง “วิกฤตใบเหลืองอียู ผลกระทบต่อประมงไทย” เพื่อศึกษาปัญหาการประมงของไทยและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการให้ใบเหลืองของสหภาพยุโรป รวมทั้งศึกษามาตรการต่างๆ ที่รัฐบาลไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาประมง มีผู้เชี่ยวชาญและผู้สนใจเข้าร่วมประชุม

ศ.ดร.เผด็จศักดิ์ จารยะพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพยากรทางน้ำ จุฬาฯ กล่าวถึงความเป็นมาของกฎระเบียบว่าด้วยการจับยังและจัดการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม หรือ IUU (ไอยูยู) ของสหภาพยุโรปหรืออียู ว่า มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2553 ปีถัดมาอียูก็เริ่มเดือนประเทศไทยเกี่ยวกับการประมงที่ผิดกฎหมาย ในขณะที่ไทยเป็นคู่ค้าสำคัญ ต่อมาในปี 2556 คณะกรรมาธิการยุโรปเดินทางมาไทยอีกครั้ง ถึงโอกาสที่ไทยจะถูกจัดในกลุ่มประเทศนอกสหภาพยุโรปผู้ไม่ให้ความร่วมมือ จนวันที่ 21 เม.ย. 2558 อียูจึงขึ้นบัญชีประเทศไทย และให้เวลาแก้ปัญหาเป็นเวลา 6 เดือนจนถึงเดือน ต.ค.2558 ซึ่งหลังจากไทยได้รับใบเตือน คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ประกาศจัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย” หรือ สปมผ. เพื่อแก้ไขสถานการณ์โดยการออกมาตรการและกฎต่างๆ ก่อให้เกิดทั้งกระแสสนับสนุนและต่อต้านจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง

ศ.ดร.เผด็จศักดิ์กล่าวอีกว่า จากการทำงานของคณะทำงานเรื่องวิกฤตใบเหลืองอียู ศูนย์อียูศึกษาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่ามาตรการต่างๆ ที่ออกโดย สปมผ. ก่อให้เกิดผลกระทบต่อส่วนต้นน้ำของภาคประมงของประเทศและยังขาดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ขณะที่สปมผ. ม.44 เป็นมาตรการต่างๆ ที่เกิดในภาวะไม่ปกติ จึงน่ากังวลว่ามีความยั่งยืนและเหมาะสมหรือไม่ ความพยายามออกมาตรการเร่งด่วนเพื่อมุ่งปลดใบเหลืองภายใน 6 เดือน และให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจระยะสั้นอาจจะแก้ปัญหาได้เพียงผิวเผินเท่านั้น หากภาครัฐยังละเลยมิติการพัฒนาอย่างยั่งยืนก็อาจไม่ก่อผลประโยชน์ต่อทรัพยากรทางทะเลของไทยอย่างแท้จริง

ขณะที่พล.ร.ท.จุมพล ลุ่มพิกานนท์ ผอ.ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สปมผ. กล่าวว่า สปมผ.มีหน้าที่ตอบใจที่อียูกำหนด จึงต้องพยายามทำทุกรูปแบบรวมถึงมาตรการที่เข้มข้นรวมถึงการใช้ ม.44 เพื่อแสดงให้เห็นความตั้งใจจริง มาตรการต่างๆ จึงอาจขัดใจชาวประมงบ้าง ซึ่งบางเรื่องทางสปมผ.เองก็ไม่อยากทำ แต่ย้ำว่าให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและสื่อต้องช่วยกันสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง

ด้านดร.วิชาญ ศิริชัยเอกวัฒน์ ผู้เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมประมงทะเล เผยว่ารัฐบาลกำลังออกพระราชกำหนดประมงฉบับใหม่แทนที่พ.ร.บ.ประมงเพื่อเป็นมาตรการเร่งด่วนตอบสนองต่อข้อบังคับของอียู แต่การดำเนินการแบบเงิบๆ โดยนักกฎหมายที่ไม่รู้เรื่องประมง และนักการประมงที่ไม่รู้กฎหมาย ทำให้ชาวประมงจริงๆ ถูกกันออกไปไม่รู้เรื่อง ดังนั้นแม้จะเห็นด้วยกับการเร่งแก้ไขปัญหาก็ได้สปมผ. แต่ต้องทำแบบมีความรู้และดูบริบทของประเทศประกอบด้วย